

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Mensenrechten en staatsveiligheid: verenigbare grootheden? : Opschorting en beperking van mensenrechtenbescherming

Loof, J.P.

Citation

Loof, J. P. (2005, November 10). *Mensenrechten en staatsveiligheid: verenigbare grootheden? : Opschorting en beperking van mensenrechtenbescherming*. Wolf Legal Publishers, Nijmegen. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/4467>

Version: Corrected Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/4467>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Woord vooraf

De totstandkoming van dit boek heeft ruim veertien jaar geduurd. Mijn onderzoek ving aan op 1 februari 1991, toen ik als assistent-in-opleiding werd aangesteld bij het Seminarium voor Volkenrecht van de Universiteit van Amsterdam en als promovendus van de hoofdzakelijk Leidse, maar toen deels ook nog Amsterdamse, hoogleraar Alkema werd gedetacheerd bij het enkele jaren daarvoor opgerichte F.M. van Asbeck Centrum voor Mensenrechtenstudies van de Universiteit Leiden. Hoewel het onderzoek en het schrijven aan het manuscript plaatsvond met aanzienlijke tussenpozen vanwege andere (coördinerende en onderwijs)werkzaamheden, heeft het voor een lange tijd toch vrijwel dagelijks mijn gedachten bepaald. Desalniettemin heb ik er telkens geboeid en met veel plezier aan gewerkt. Dit plezier maakte het voor mij ook moeilijk om niet alles dat maar enigszins raakvlakken vertoonde met het centrale thema van het onderzoek op enigerlei wijze in het boek te verwerken. Ingegeven door de maatschappelijke ontwikkelingen verschoof het perspectief de laatste jaren enigszins van 'mensenrechten en noodtoestanden' naar 'mensenrechten en staatsveiligheid'. Dit vooral om aandacht te besteden het uiterst actuele spanningsveld tussen terrorismebestrijding en mensenrechtenbescherming, dat veel raakvlakken heeft met, maar toch wat breder is dan het terrein van de noodtoestanden. Niet dan met enige moeite en gedwongen door universitaire doelstellingen en facultair aanstellingsbeleid kwam het dan uiteindelijk toch tot een boek dat hopelijk kan dienen als de 'proeve van bekwaamheid' die een dissertatie beoogt te zijn. Enkele van de vragen en aandachtspunten waarop ik tijdens het onderzoek stuitte, maar in dit boek nog niet kon behandelen (laat staan beantwoorden), zullen wellicht nog eens in latere publicaties aan de orde kunnen komen.

Gedurende mijn onderzoek trof ik in de vakgroep Staatsrechtelijke vakken, later de afdeling Staats- en bestuursrecht, van de Leidse juridische faculteit een bijzonder prettige en inspirerende werkomgeving. Onder meer vanwege de afdelings- en departementsoverschrijdende activiteiten die in het kader van het Van Asbeck Centrum werden ontwikkeld, werkte ik rondom het thema mensenrechten samen met een groot aantal collega's uit de gehele breedte van de faculteit. Deze samenwerking was telkens een genoegen en leidde naar mijn gevoel ook tot mooie resultaten. Ik dank derhalve vele (oud-)collega's uit de vakgroep, afdeling en faculteit voor de prettige samenwerking en voor de aanmoediging en belangstelling ten aanzien van mijn onderzoek en de afgelopen jaren. Ik spreek de hoop uit dat ook in de toekomst het thema

mensenrechten en het Van Asbeck Centrum een catalisator zullen kunnen vormen voor rechtsgebiedoverschrijdende activiteiten.

Als er één groep mensen is van wie ik in de afgelopen jaren veel heb opgestoken en die van invloed is geweest op mijn vorming als 'mensenrechten-jurist', dan is het wel de redactie van het *NJCM-Bulletin/Nederlands Tijdschrift voor de Mensenrechten*. Het bespreken van kopij en het discussiëren over onderwerpen voor een redactioneel is waarschijnlijk leerzamer dan vele uren onderwijs. De manier waarop en sfeer waarin dit gebeurt is wat mij betreft uniek en ik dank mijn mederedacteuren dat zij mij al zo lang in hun midden dulden.

Een woord van dank past ook aan de leiding van de afdeling Staats- en bestuursrecht en het departement Publiekrecht, die mij in de periode 2003-2004 in de gelegenheid stelde mij voor een klein jaar enigszins terug te trekken uit de facultaire onderwijshectiek om in de rust van het E.M. Meijers Instituut voor Rechtswetenschappelijk Onderzoek te kunnen werken aan de laatste delen van het manuscript. Ik dank evenzeer directeur Carel Stolker, de staf van het Meijers Instituut en de andere op dat moment daar werkzame onderzoekers voor de aangename periode op Witte Singel 103.

Bij de laatste fase van de totstandkoming van dit boek heb ik onmisbare hulp gehad van Anita Mooijman voor de Engelse vertaling van de samenvatting, van Anne-Marie Krens voor de lay-out en van René en Jan-Willem van der Wolf van uitgeverij Wolf Legal Publishers die mij met allerhande tips en aanwijzingen terzijde stonden. Ook hen ben ik zeer dankbaar voor de soepele samenwerking.

Een laatste woord van dank richt ik tot mijn beide paranimfen, Michiel van Emmerik en Marco Lurks. Wij traden gedrieën ongeveer in dezelfde periode in dienst van de vakgroep Staatsrechtelijke vakken. Michiel was vele jaren mijn kamergenoot op de Hugo de Grootstraat en wij maakten samen heel wat mee. Marco was met zijn openhartigheid, vrolijkheid en klaterende lach, maar ook met zijn soms onverwachte diepzinnigheid, iemand die jarenlang de bijzondere werksfeer van de vakgroep/afdeling mede bepaalde. Ik hoop dat wij ook buiten de werkomgeving de bijzondere band nog lang levend zullen kunnen houden.

Het nadeel van een langlopend 'project' als het schrijven van dit boek is dat enkele personen die – zij het geheel op de achtergrond – meeleeften met de voortgang, de afronding niet meer kunnen meebeleven. Ik denk hierbij aan mijn ouders, die in respectievelijk 1994 en 2000, beiden zeer plotseling, zijn overleden. Aan hun nagedachtenis draag ik dit boek graag op.

Het is een grote vreugde de afronding van dit boek te mogen vieren met Anneke en onze beide zoons Rutger en Marnix. Zij zien ongetwijfeld uit naar een vakantie waarin ik nu eens een keer geen artikelen over mensenrechten en crisissituaties zit te lezen of achter een laptop zit te typen aan een hoofdstuk. Voor mij maken zij in heel veel opzichten het verschil.

Leiden/Voorschoten, augustus 2005